

A LEGENDÁS TUDÓS,
SZENT-GYÖRGYI ALBERT
ÖNÉLETRAJZI ÉRTEKEZÉSEI

A LEGENDÁS TUDÓS,
SZENT-GYÖRGYI ALBERT
ÖNÉLETRAJZI ÉRTEKEZÉSEI

Szerkesztette, fordította és jegyzelte

TASINÉ CSÚCS ILDIKÓ
és TASI DOMONKOS ATTILA

*A kiadvány a „Goodwill Pharma az Egészségért Alapítvány”
civil szervezet támogatásával készült*

SZEGED, 2017

Szerkesztette, fordította és jegyzetelte

TASINÉ CSÚCS ILDIKÓ
és TASI DOMONKOS ATTILA

A szerkesztésben közreműködött:

KOVÁCS NIKOLETT ALEXANDRA

Támogatók:

GOODWILL PHARMA
AZ EGÉSZSÉGÉRT
ALAPÍTVÁNY

Goodwill
PHARMA

© TASINÉ CSÚCS ILDIKÓ

© TASI DOMONKOS ATTILA

© JOHN WILEY & SONS

© JOHNS HOPKINS UNIVERSITY PRESS

© GOODWILL PHARMA AZ EGÉSZSÉGÉRT ALAPÍTVÁNY

© ANNUAL REVIEWS

Minden jog fenntartva

A kiadásért felel:

GOODWILL PHARMA AZ EGÉSZSÉGÉRT ALAPÍTVÁNY

Tervezte:

DR. KARDOS MÁRIA

Borító, műszaki szerkesztés:

LOSJAK LÁSZLÓ

Nyomdai kivitelezés:

PRINT 2000 NYOMDA KFT.

ISBN:

978 615 00 0584 3

TARTALOMJEGYZÉK

1. fejezet

SZENT-GYÖRGYI ALBERT

VISSZAEMLEKEZÉSE ÉLETÉRŐL, MUNKÁJÁRÓL, KORÁRÓL

Egy tudós visszaemlékezései 15

Some Reminiscences of My Life as a Scientist 31

2. fejezet

SZENT-GYÖRGYI ALBERT

A TUDOMÁNYOS KREATIVITÁSRÓL

A tudományos alkotókészségről 45

On scientific creativity 55

3. fejezet

SZENT-GYÖRGYI ALBERT

GONDOLATAI KORA TUDOMÁNYOS ÉLETÉRŐL

Visszatekintés 67

Looking back 73

4. fejezet

SZENT-GYÖRGYI ALBERT

KALANDOS ÉLETE EGY VIHAROS SZÁZADBAN

Elhagyatottan a 20. században 83

Lost in the twentieth century 107

Felhasznált szakirodalom 125

*„Ha letérítjük a fiatalokat a tudomány útjáról,
akkor saját magunkat fosztjuk meg a jövőtől.”*

SZENT-GYÖRGYI ALBERT

*“Depriving our youngsters of the road to
science means depriving the future.”*

ALBERT SZENT-GYÖRGYI

ELŐSZÓ

Ebben az évben fontos évfordulóhoz érkezik a természettudományos közélet hazánkban. Idén 80 éve, hogy 1937. december 10-én átvette a Nobel-díjat Szent-Györgyi Albert Stockholmban.

A díj odaítélésének indoklása a következő volt:

„A Karolina intézet [...] az 1937. évi élettudományi és orvostudományi Nobel-díjjal dr. Szent-Györgyi tanárnak az elégetés élettani folyamatai körül – különös tekintettel a C-vitaminra és a fumársav katalizációjára – tett felfedezéseit kívánta jutalmazni.”

Mi, magyarok számon tartjuk, hogy Szent-Györgyi Nobel-díja volt az első olyan elismerés, amit magyar állampolgárságú kutató, hazánkban végzett kutatásaiért kapott. Talán ezért is a legkedvesebb kitüntetés számunkra ez az elismerés.

A szegedi illetőségű *Goodwill Pharma az Egészségért Alapítvány* támogatásával, méltóan szeretnénk megemlékezni az eseményről. Úgy gondoltuk, hogy az a leginkább Szent-Györgyihez illő, ha az ő saját gondolatait engedjük megszólalni. A kötetben ezért a tudós önéletrajzi írásait és tudósi hitvallásait foglaltuk egybe. Nagy adósságot is törlesztünk ezzel, hisz Szent-Györgyi Albert írásai – ahogy azt a kutatás már megállapította – hiányosan jelentek meg. Úgy gondoltuk, méltó dolog végre cenzúrázatlanul megjeleníteni a tudós gondolatait, hogy azok a mi korunkban is hatni tudjanak.

A kiadvány különleges, hisz először jelennek meg két nyelven: az eredeti angol és a magyar anyanyelven is a tudós munkái abból a célból, hogy hazánkfia és a külföldi polgár egyaránt örömét lelhesse bennük.

A szerkesztők:

Tasiné Csúcs Ildikó,
Tasi Domonkos Attila

*„Pályafutásom csúcsa az volt,
amikor Hitler tombolva ordította a nevemet,
és a magyar Nemzeti Színház pedig színre vitt
egy darabot, amelynek a főszereplője
egy áruló volt, aki engem személyesített meg.”*

SZENT-GYÖRGYI ALBERT

*“The peak of my career was Hitler shouting
my name in full rage, and the
Hungarian National Theater producing a play,
the leading figure of which was a traitor,
who was me.”*

ALBERT SZENT-GYÖRGYI

